

[Gert Petersen.]

socialdemokratiet ikke har glemt det, og at man dermed må erkende, at også andre ministerier — og sandheden er jo, at både socialministeriet og vistnok i særdeleshed undervisningsministeriet også dengang holdt ganske alvorligt for — har måttet lade sig mærke af sparekniven.

Det er altså ikke så specielt det dér med forsvarret, og der var ingen saglig grund til at holde forsvarret uden for besparelser denne gang, men der var altså en række politiske grunde: der var indgået en aftale mellem 4 partier, der udgør et stort flertal i denne sal, om at holde forsvarret udenfor, og det var den eneste årsag. Ellers kunne man lige så vel have holdt andre ministerier, som også har måttet føle sparekniven, udenfor.

Men så et par ord om selve sagen. Jeg bemærkede under første behandling, at hele denne diskussion forekommer mig underlig verdensfjern, når jeg ser ud over verden og ser på det internationale rustningsniveau, når jeg ser på den moderne tekniks krigsmidler, fremføringsmidler, atomvåben, taktiske atomvåben, strategiske atomvåben, brintbomber osv. osv., som sætter supermagterne i stand til at tilintetgøre hinanden op til 30-40 gange — og så sidder vi her og diskuterer, om vi skal have 112 eller 120 krigsflyvemaskiner. Det er altså det, der forekommer mig at være aldeles verdensfjernt, et trip på fantasiens vinger.

Der er i og for sig ingen grund til at gentage alt, hvad jeg sagde under første behandling om den sag; dels vil det nok ikke gøre noget særligt indtryk, dels ved man det naturligvis i forvejen, fordi der er en række kilder at øse af, oplysninger fra CIPRI i Stockholm, fra Institute of Strategic Studies i London osv. — der er intet nyt i dette, og man ved det udmærket. Jeg har så spekuleret lidt på, med hvilken fornemmelse man egentlig selv går ind i disse diskussioner om 1.000 mand mere eller mindre ud af en samlet ramme på 40.000 mand, om 10 eller 20 flyvemaskiner mere eller mindre ud af en samlet ramme på 112 flyvemaskiner. Jeg har tit undret mig over eller tænkt på, hvad man egentlig fornemmede ved at gå ind i den diskussion, men det vil jeg afstå fra at dømme om, det kan jeg ikke.

Hvis vi ser på betænkningen fra flertallet, så ser vi, at det danske forsvars opgaver

baseres på fortsat medlemskab af NATO og derefter defineres som dels en overvågning af dansk område og afvisning af krænkelse — det kunne jeg egentlig godt forstå, men det behøvede man ikke den nuværende ramme til — dels i tilfælde af angreb umiddelbart at tage kampen op, således at allierede styrker kan føres frem og kampen fortsætte sammen med disse. Det klinger som en hel fanfare, det sidste, og det klinger efter min opfattelse nøjagtig lige så hult, som militærfanfærer plejer at klinge.

Sagen er jo, at hele denne konstruktion hviler på en række illusioner. NATO har kritiseret det, bevar mig vel, jeg skal ikke gå ind for NATOs kritik, det vil jeg overlade til hr. Knud Østergaard eller hr. Kristen Østergaard, som har et langt tættere forhold til NATO, end jeg har. Jeg er ikke blevet klar over, om de afviser den kritik, det synes jeg ikke de har gjort rigtig rede for, men det kan vi måske komme til klarhed over.

Denne kritik forekommer mig imidlertid også at være hyklerisk, for sandheden er jo, at hvis det danske militære forsvar virkelig skulle opfylde den opgave, der er redegjort for i betænkningen, hvis NATOs kritik skulle tages højtideligt og man skulle indrette sig efter den, så skulle vi jo i gang med en oprustning af helt fantastiske og enorme dimensioner, som formodentlig ingen i denne sal ville turde tage det økonomiske medansvar for.

Med den beliggenhed, Danmark har, med den geografiske og geologiske karakter, vort land har, er sandheden jo, at hvis dette land skulle forsvares militært blot en liden stund, måtte det på det nærmeste være pakket ind i cement og måtte være udstyret med allehånde dødbringende forsvarsvåben. Danmark lader sig ikke — og det er det, man ikke vil indse — forsvare militært i en moderne krig med de moderne krigsmidler. Bevar mig vel, hvis man forudsætter, at de rundt omkring vil gå over til bagladegeværer à la 1848, så er det tænkeligt, at Danmark stadig væk lader sig forsvare militært på traditionel vis, men det lader sig ikke gøre, sådan som tingene faktisk ser ud.

Jeg tror i øvrigt heller ikke, det har kunnet lade sig gøre igennem mange, mange år; det hænger igen sammen med vores beliggenhed, vores geografiske karakter. Men jeg